

Уп - преговор

Тема 1: Типове данни

1. Числови

a) int $\rightarrow -2^{31}, \dots, 2^{31}-1 \rightarrow 4 \text{ bytes}$

short $\rightarrow -2^{15}, \dots, 2^{15}-1 \rightarrow 2 \text{ bytes}$

long long $\rightarrow -2^{63}, \dots, 2^{63}-1 \rightarrow 8 \text{ bytes}$

unsigned int $\rightarrow 0, \dots, 2^{64}-1$

2. С плаваща запетая

- float $\rightarrow 4 \text{ bytes}$ } не са избрани, затова

- double $\rightarrow 8 \text{ bytes}$ } използваме в краен
случай.

3. Символи

- char $\rightarrow 1 \text{ byte} \rightarrow -128, \dots, 127$

* използват се ' ', за да не се обръща
стойността на променливата с друга
променлива, зададена в кода.

- ASCII table,

4. Преобразуване на типове данни

a) без загуба на информация

$\rightarrow \text{int} \rightarrow \text{float}$

$\rightarrow \text{char} \rightarrow \text{int}, \text{float}$

$\rightarrow \text{bool} \rightarrow \text{char}, \text{int}, \text{float}$

- 5) сос жагыбы на инфоормация
- $\rightarrow \text{float} \rightarrow \text{int, bool, char}$
  - $\rightarrow \text{int} \rightarrow \text{char, bool}$
  - $\rightarrow \text{char} \rightarrow \text{bool}$.

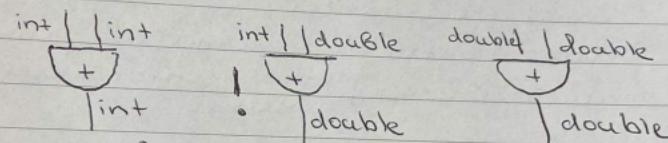
5. Оператори

a) арифметички

$\rightarrow "+" \rightarrow$ ишане целочислен ч көрсеткіштейн

$\rightarrow "-" \rightarrow$

$\rightarrow "*" \rightarrow$

$\rightarrow "/" \}$ давам пълноценно деление при

$\rightarrow "%" \}$ целочислен ч данни.

⚠️ Арифметичките оператори връщат стойност!

б) за сравнение

$\rightarrow ">", ">=", "<", "<=", "=" , "!="$

⚠️ Не сравняване float ч double с max директно, защото иначе нечестности в паметта!

$$\text{abs}(a-b) \leq 10e^{-6} \Leftrightarrow a = b$$

$$a - b \leq 10e^{-6} \Leftrightarrow a \leq b$$

$$a - b \geq 10e^{-6} \Leftrightarrow a \geq b$$

⚠ Операторите за сравнение връщат
Bool стойност!

в) логически оператори

$\rightarrow "!" \rightarrow$ отрицание

$\rightarrow "||" \rightarrow$ логическо "и"

$\rightarrow "||" \rightarrow$ логическо "или"

⚠ Логическите оператори връщат
булеви стойности!

г) приоритет на оператори

постфиксни (++ , --) > префиксни (++ , --) >
 $(* , //) > (+ - \%) > (> <) > (\&\&) > (||) >$
тернарен > (=) > (,)

д) оператор за присвояване " $=$ "

$\rightarrow$ двоносочувствен

$\rightarrow$ връща променлива заедно с

$"+=", "+-", "-=", ", ", "/=", "*=".$

е) Постфиксен и префиксен ++:

$\rightarrow a++ \rightarrow$ връща стойност (стара) и

след това се увеличава. $\rightarrow rvalue$

$\rightarrow ++a \rightarrow$ връща променлива и се увели-
чава едновременно с това. $\rightarrow lvalue$

V

$a++$ $\rightarrow$ не се кончира
връчка стойност

int a = 5;

$a += (a++) + (a++) ;$

$cout << a;$ $\rightarrow$ принтира 14, защото
а се занесства със + и възвието
обединени

int a = 6;

$a = (a = 3) + (a = 4) ;$

$cout << a;$ $\rightarrow$ Връчка 8.

Тема 2: Условни конструкции

1. if (<буково условие>) {
    body
}

else if (<буково условие>){
    body
}

⋮

else {
    body
}

2. switch (`bool / char / int`) {
    case `x`: ... `break`;
    :
    default: ... `break`;

3

3. Тернарен оператор

⚠ Винаги връчва стойност!

<Булево усв>? <израз1> : <израз2>;

Δ Израз1 и Израз2 трябва

да връщат един и същи тип
или да могат да се преобразу-
ват директно!

Тема 3: Числа

1. while (<булево условие>) {
    <body>

3

⚠ Алгоритъм на Евклид (за НОД):

`int a, b;`

`cin >> a >> b;`

`while (b != 0) {`

`int c = a % b;`

`a = b;`

`b = c;`

`cout << a;`

2. For - цикъл

```
for (<инициализация>; <бул. усл>; <актива-  
ция>) {  
    <тело>  
}
```

- ⚠ Извършва се в последователност
 $A \rightarrow B \rightarrow D \rightarrow C \rightarrow B \rightarrow D \rightarrow C \dots \rightarrow B$

3. Нивен цикъл на променлива

⚠ Една променлива "ниве" от своето деклариране до края на най-вътрешния scope, която сме дефинирали.

⚠ Винаги следи да декларираме променливите ВЪВНОННО и АЙ-КОСНО.

4. Оператори break и continue

- a) break $\rightarrow$ спира изпълнението на цикъла
b) continue $\rightarrow$ спира текущата итерация и връща обратно на проверката в началото на цикъла.

5. Водеща променлива за цикъл:

⚠ Това е променлива, която на читателя си смека ст-ста и се използва само в рамките на цикъла.

=> for = while + водеща променлива.

Тема 4: Функции

1. Def

а) математическа → систематичен начин на реализация

б) в програмирането → код, който може да е произволно използване

2. Синтаксис

<тип на връщане> <име> (<параметри>)
{ <тело> }

3. Оператор return:

⚠ Спира изпълняването на функцията и замества извикването ѝ с подадения резултат.

4. ⚡ Функциите приемат копия на параметрите си!

5. Правила!

- проверка за входа;
- generic функции;

В) вложени цикли - НЕ!, $\rightarrow$ изнасяне в отделна функция.

Г) int main() $\rightarrow$ стартираща точка на програмата. В края запицваме return 0, защото 0 проверява дали програмата е изпълнена успешно.

 Ъ-чупите ни дават по-добра абстракция, т.е. използване готови интерфейси без да трябва да дефинирате ги отново.

Тема 5: Редирекция (препратка)

1. Def: друго име на все съществуваща променлива.

 приема l-value

int a = 5; }
int &B = a; } 5
a, B

B++;

cout << a; $\rightarrow$ изкарва 6

 int & ref няма да се компилира, защото му трябва стойност.

⚠ Подаване по редференция във функции $\rightarrow$ не се прави копие на променливата, а се подава самата променлива и изменение на върхните на функцията!

⚠ Връщане 1 нещо $\rightarrow$ или само по редференция, или чрез ф-я.

⚠ Връщане ≥ 2 неща $\rightarrow$ void $\rightarrow$ няма тип на връщане, или чрез редференции.

2. Стекова рамка

а) Системен стек - матрица, по която са организирани ф-чните на нашата програма

б) Стекова рамка $\rightarrow$ има достъп до най-горния елемент
 $\rightarrow$ FILO принцип $\rightarrow$ първия добавен е последният изхнат.

3. Комуникация между ф-чните:

$\rightarrow$ чрез връщане на резултат;

$\rightarrow$ чрез подаване на параметър по редференция;

$\rightarrow$ чрез глобални променливи $\rightarrow$ състои в отделно място извън стека.

4. int f (...) → времща стойност
int& f(int&a) } времща променливата
; }
return a-1;

Пример: симулране на `++` и `++`
чрез ф-ция.

5. Презаписване на функции / function
overloading → няколко функции с едно
и същите.

⚠ Можем да презаписваме само когато
в различните ф-ции подаваме различни
параметри!

⚠ Типичен пример за полиморфизъм →
зад едно име са съответни функционал-
ности. ("`+`" и "`-`" са полиморфни).

Тема 6: Масиви (стартични)

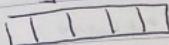
1. Def: Последователност от променливи
от един и същи тип. Има предварително
известна дължина (преди компилиация).

2. Синтаксис

`<min> <max>`

`arr`

[размер]

↓
препар const инициализация (число).

value (число).

a) достъп до елементите

$\rightarrow \text{arr}[i] \rightarrow$ достъп до i -ия елемент на масива

⚠ i започва от 0, защото показва броя на от欠缺ванията от началото на масива.

⚠ `cout << arr` $\rightarrow$ отпечатва адрес на масива

⚠ `cout << arr[i]` $\rightarrow$ отпечатва харбуша в дадената клетка.

⚠ В масивите има константен достъп до елементи.

б) намиране на адрес на i -та клетка:
адрес на $\text{arr}[i] = \text{arr} + i * \text{sizeof(int)}$

в) подаване на масив във функция.
`void f (int arr[], size_t size);`

⚠ Не правен подаване аргумент по редференция, защото във `f` се прави копие на структурата.

int arr[3];

cout << arr[99] → ще изкара каша
int arr[3]; } не се
arr[99] = 4; } компи-
лира като описани
в паметта.

⚠️ Ако не променяме масива, то приенане
като const. ще се дължи.

⚠️ Решето на Ератостен → важен
алгоритъм за намаляване на търсих
числа в даден интервал.

Тема 7: Броени системи и побитови операции

1. Броена система за брояне

- десетична (decimal)

- двоична (Binary)

- hexadecimal → шестнадесетична

- октадична → наст-наска (само от 1).

⚠️ Ом k-нска в десетична →

$$121(3) \rightarrow ?(10)$$

$$1 \cdot 3^0 + 2 \cdot 3^1 + 1 \cdot 3^2 = 1 + 6 + 9 = 16$$

$$\text{rest} = (121 \% 10)^* \text{ mult}$$

"
k

$$k^* = k;$$

▲ От измислена б. к-чина:

$$137_{(10)} \rightarrow ?_{(4)}$$

$$134 \% 4 = 1 \rightarrow \text{res} + = (137 \% 4)^* \text{mult}$$

$$137 / = k;$$

$$\text{mult}^* = 10;$$

▲ $10_{(n)} = k_{(10)}$

$$n(x) = P(10)$$

$$n.0_{(n)} = P.k_{(10)}$$

$$n = \boxed{\dots\dots} = \left\lfloor \frac{P}{k} \right\rfloor, \text{ закръглено надолу}$$

2. Представяне на отрицателни числа в двоична бройка с-ма-

-идая 1: първият бит да показва дали числото е положително (0) или отрицателно (1)

Проблем: 2 нули $\rightarrow$ 1000
0000

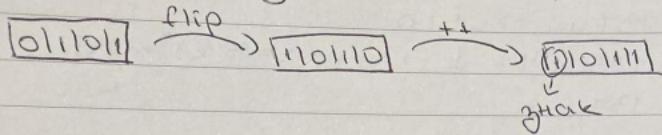
-идая 2: one's complement $\rightarrow$ с flip-ване

5 $\boxed{110101}$

-5 $\boxed{110110}$

Проблем: 2 нули, аритметиката не използва

-нега 3 (Валидна): two's complement

⚠ Знаков түнштіктер көмкеме:

$$[-2^{k-1}; 2^{k-1} - 1]$$

Без знак:

$$[0; 2^k - 1]$$

3. Побитовы операции

a) & побитово "и"

$$1 \& 0 \rightarrow 0$$

$$0 \& 1 \rightarrow 0$$

$$0 \& 0 \rightarrow 0$$

$$1 \& 1 \rightarrow 1$$

b) | -> побитово "или"

$$0 | 0 \rightarrow 0$$

$$0 | 1 \rightarrow 1$$

$$1 | 0 \rightarrow 1$$

$$1 | 1 \rightarrow 1$$

b) $\wedge \rightarrow \times 0\Gamma \rightarrow$ побитово извл. или

The diagram illustrates the AND operation using binary multiplication. It shows four binary digits: 0, 1, 0, 1. A bracket groups the first and third digits (0 and 1), and another bracket groups the second and fourth digits (1 and 0). An arrow labeled " $\wedge$ " points from the first group to the result 0. A bracket labeled " $\times 0\Gamma$ " points from the second group to the result 0. Below the digits, a bracket labeled "0" points to the final result 0.

1) отчестване (bitwise shift)

$\ll$ -> отчестване наляво

$\gg$ -> отчестване надясно

a = 11100110110

$a \gg 2 \rightarrow$ 10101110010

избягат нови нули

⚠ От дясната страна на $\gg$ и $\ll$ винаги стои положително число.

⚠ Имате оператори $\&=$, $|=$, $^=$, $>>=$, $\ll=$, които променят левия параметър. (връщат l-value).

⚠ $2^n \rightarrow 1 \ll n;$

⚠ i-тият бит в число:

return $n \& (1 \ll i) == (1 \ll i);$

⚠ i-тият бит да е стапе 0:

използване $\sim$ ->invert $\sim 101 = 010$

mask $\sim (1 \ll i) \rightarrow$ return $n \& mask.$

⚠ i-тият бит да е стапе 1

return $n | (1 \ll i);$

⚠ число е четно $\rightarrow$ return $(n \& 1);$

Разлика между && и & (null):

&& спира, ако срещне 0

& съмта +.

Тема 8: Указатели и string-ове

1. Указател - променлива, която държи адресът към друга променлива.

int *ptr

тук, не е оператор

⚠ Оператор * -> приема указател и връща променливата (десериализира).
 $\text{cout} \ll *ptr \rightarrow$ отпечатва стойност
 $\text{cout} \ll ptr \rightarrow$ отпечатва адрес

⚠ Разлика между указател и редференция:

- редференцията задължително се инициализира:

$\rightarrow \text{int } \&a;$; -> не е валидно; $\text{int } *a;$ -> валидно.

• указателите имат неизменна стойност
 $\rightarrow \text{nullptr} \rightarrow$ същ като нищо.

- указателите могат да менят променливите, като същ като:

$\text{int } *ptr = \&b;$; -> същ като b

$ptr = \&a;$; -> все същ като a

⚠ Приемане масиви като указатели като първия елемент.

`const int* arr;`

`arr++` → изменява указателя;
увеличава адреса със sizeof(
bytes).

`*arr += 5` → увеличава стойността на клетката

`(*arr + 5)` → увелич. указателя (отнесъвай)

⚠ `const int* ptr` ни дава възможност
да променяме само ~~данные~~ данните.

`int* const ptr` → не променяме ptr,
само данните.

2. Стингове → масив от тип `char`

→ `char* arr;`

`cout << arr;` → отпечатва елементите

⚠ Ако накрая не сме задали термина-
рния нула '\0', то ще има проблеми за
отпечатвана слугатки символи.

⇒ За стинг с дължина n ни трябва
масив с дължина n+1.

⚠ Стинговете са единствените
масиви, които не подавате във функции
без дължина (коинцидент намерих).

 Приемане на масив като указатели като първия елемент.

`const int* arr;`

`arr++` → изменява указателя;
увеличава адреса със sizeof(
bytes).

`*arr += 5` → увеличава стойността на хлятката

`(*arr + 5)` → увелич. указателя (отнесъвай)

 `const int* ptr` ни дава възможност
да променяме само ~~данные~~ ^{помимо}.

`int* const ptr` → не променяме ptr,
само данните.

2. Стингове → масив от тип `char`

→ `char* arr;`

`cout << arr;` → отпечатва елементите

 Ако накрая не сме задали термина-
рица nulla '\0', то ще има проблеми за
отпечатвана слугатки символи.

⇒ За стинг с дължина n ни трябва
масив с дължина n+1.

 Стинговете са единствените
масиви, които не подавате във функции
без дължина (коинцидент намерих).

⚠ Може да пропуснете 1^{във} аргумент при посочване на размерността на матрицата.

Тема 10: Динамична памет.

1. Основни типове памет

→ stack → статична

→ heap → динамична

2. Stack → паметта за стека се заделя по време на компиляцията и нейния размер е предварително известен.

⚠ При стека паметта се трие автоматично след приключване на програмата.

3. Heap → външен ресурс /памет/, която може да се заделя след компиляция, т.е. по време на изпълнение на програмата.

4. Заделане на динамична памет
int *ptr = new int[n]; → и може да не е пред. известна.

зададен в стека указ. към нач-кот масива.

броя на указател към началото на заделената памет.

5. Триене / освобождаване на памет

→ тие го извършване чрез оператор
delete [] ;

delete [] p++ ; → освобождава дин.
памет, която която съди p++ .

⚠ Самият указател не се трие.

⚠ За тази предизвиква памет leak / останка
delete . В противен случай се
предизвиква memory leak / останка
на паметта, т.е. тя си остава
резервирана и в един момент може
да събрши .

⚠ В други езици има garbage
collector , който често автоматично
чири . памет .

⚠ Работата с динамична памет е
по-бавна, затова за предпоследните с
работата със статичната .

Тема 11: Работа с динамични масиви от динамични масиви

1. Създаване на матрица

char*buff[1024];

```
cin.getline(buff, 1024);
```

players Names Are [:] = new char [strlen(buff)+1]

```
strcpy(pl->[i],buff);
```

Тема 12: Анализ на алгоритми . Алгоритми за търсене и сортиране.

→ 2 вида алгоритмов:

- За търсене
  - за сортиране

1. Сложност на алгоритма

→ no време → no-матично, замусома насті
се купува най-швидко
безмислено

- брати членки → best-case, average-
case, worst-case ⇒ єп-як юзажимка
на експериментах.

$\downarrow$
най-лекко
є смета

Алгоритми за търсене:

1) Linear search

- best-case - 3 съмнени

- worst-case - $3n+1$

⚠ Не е важно колко стъпки премине алгоритът, а как нараства ф-ята при нарастване на входа.

⚠ $\Theta(f) \rightarrow$ нин-всомо от f , която

1) може да е бърза, колкото f .

$$3n+1 \asymp n$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{f}{g} = \begin{cases} \infty \rightarrow f \succ g \\ \text{const} (\neq 0) \rightarrow f \asymp g \\ 0 \rightarrow f \prec g \end{cases}$$

$\Theta(n) \rightarrow$ average case.

2) Binary search $\rightarrow$ търсене на елемент

в сортиран масив

⚠ $mid = left + (right - left) / 2;$,

за да не надскочи между данни

3) проверки:

$= mid \Rightarrow$ напечати със

$> mid \Rightarrow left = mid + 1;$

$< mid \Rightarrow right = mid - 1;$

} OKATO

} $left \leq right$

$$\begin{array}{ccc} \text{B-C} & \text{A-C} & \text{W-C} \\ \Theta(1) & \Theta(\log(n)) & \Theta(\log(n)). \end{array}$$

⚠ Linear vs Binary

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{\log n} = \lim_{n \rightarrow \infty} n = +\infty \Rightarrow \log(n) \Rightarrow \text{Binary}$$

Алгоритми за мисълно сортиране

1) **Bubble Sort** $\rightarrow$ разходка по масив

! Съег k-мама разходка нак. k елем.
са на несмама си.

```
for (int i=0; i<size; i++) { ← bool isSwapped = false;
    for (int j=0; j<size-1-i; j++) {
        if (arr[j] > arr[j+1])
            swap (arr[j], arr[j+1]);
        isSwapped = true;
    }
    if (!isSwapped)
        return;
}
```

}

$$\begin{array}{ccc} \text{B-C} & \text{A-C} & \text{W-C} \\ \Theta(n) & \Theta(n^2) & \Theta(n^2) \end{array}$$

⚠ Стабилност → запазване на
относителната наредба → важно
при сортиране на новите ключове!
⇒ Bubble Sort е стабилен!

2) Selection Sort → прави минимален
брой swap-ове, но не е
стабилен!

```
int getMinElIndex(const int* arr,  
size_t size) {
```

```
    int minInd = 0;  
    for (int i = 1; i < size; i++) {  
        if (arr[i] < arr[minInd])
```

```
            minInd = i;
```

```
    return minInd;
```

```
}
```

```
void SelectionSort(int* arr, size_t  
size) {
```

```
    for (int i = 0; i < size - 1; i++) {
```

```
        int minInd = i + getMinElIndex  
(arr[i+1], size);
```

```
        if (minElIndex != i)
```

```
            swap(arr[minElIndex],  
                  arr[i]);
```

```
}
```


△ B-C

$\Theta(n^2)$

A-C

$\Theta(n^2)$

W-C

$\Theta(n^2)$

3) Insertion Sort → сортирует
неч. элемент и то "insert"-виде
на наименьшее из; сдвигает!

```
void insert (int* arr, size_t size) {
    int el = arr [size - 1];
    int iter = size - 2;
    while (iter >= 0 && el < arr [iter]) {
        arr [iter + 1] = arr [iter];
        iter--;
    }
    arr [iter + 1] = el;
}
```

}

void Insertion Sort (int* arr, size_t
size) {

```
for (int i = 1; i < size; i++) {
    insert (arr, i + 1)
}
```

}

△ B-C

$\Theta(n)$

A-C

$\Theta(n^2)$

W-C

$\Theta(n^2)$

→ устанавливается, какого же эл.-са
будет гр нестабильной эн.

Тема 13: Функции от низок ред

1. def: ф-я, която приема (или връща)
друга функция.

→ Синтаксис:
`f ( ..., друга ф-я) или f(...){return;}`

2. Кандра ф-я:
`f (..., [ ] (char ch, int a) { return
a; });`

анонимна ф-я - използва
се, за да се подаде параметър.

тук уточняване кои
параметри са от scope-a на
анонимната ф-я да се
"връщат".

Ако подадем &, то
връщат се същите
scope.

Тема 14: Рекурсия

1. def: Ф-я, която извиква се си, но с други параметри

⚠ Тозин каква е рекурсивната декомпозиция на проблема и как се решава чрез по-малки инстанции на същата задача!

⚠ Да следим за нови членове на рекурсията!

Задачи:

1) n!

unsigned fact (unsigned n)

{

if ($n == 0$)

return 1;

return $n * \text{fact}(n-1)$;

}

2) фибоначи

int fibb (unsigned n) {

if ($n == 0 || n == 1$)

return 1;

return fibb(n-1) + fibb(n-2);

Проблем: сжатие одно и то же
несколько раз!

Решение: Воведение кеша с везде
сменяющимися стойностями
=> memoisation

3) степенуване $\rightarrow \Theta(n)$

if ($x == 0$)

return 1;

return $n * \text{power}(n, x-1)$;

4) Быстро степенуване $\rightarrow \Theta(\log(n))$

if ($x == 0$)

return 1;

if ($x \% 2 == 0$)

return $n * \text{power}(n * n, x/2)$;

else {

return $n * \text{power}(n, x-1)$;

5) Сума на ел. в масив

if ($arr == \text{nullptr} \text{ || } size == 0$)

return 0;

return $arr[0] + \text{sum}(arr+1, size-1)$;

6) max el & maxB $\rightarrow \Theta(n)$

return $\max(\text{arr}[0], \max(\text{arr}, (\text{arr}+1, \text{size}-1)))$

7) Linear Search

return $\text{arr}[0] == x \text{ || linearSearch}(\text{arr}+1, \text{size}-1, x)$

8) Binary Search

```
bool BinarySearch(---) {
    int mid = left + (right - left) / 2;
    if (mid == el) return true;
    if (mid > el) arr[mid];
    return BinarySearch(left,
                        right, el);
    else
        return BinarySearch(left,
                            arr[mid],
                            size - mid - 1, x);
```

9) Palindrome

```
bool isPalindrome (const
    char* str, size_t len) {
```

len <= 0 || len == 1)

return true;

return $\text{str}[0] == \text{str}[\text{len}-1]$ &
isPalindrome(str+1, len-2)

10) Брой големи и малки букви

if ($\text{str} == '\backslash 0'$) $\text{lows} = \text{upps} = 0$;
return;

if ($\text{isLower}(\text{str}[0])$)

$\text{lows}++$;

if ($\text{isCapital}(\text{str}[0])$)

$\text{upps}++$;

get how and upps count ($\text{str} + 1$,
lows, upps);

no preferencija